

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фтизіатрії і пульмонології

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан ІІ медичного факультету, доцент

Ю.Ф. Подковніков

« 01 »

2021 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фтизіатрія з оцінкою результатів досліджень

підготовки	бакалавра
галузі знань	22 «Охорона здоров'я»
спеціальності	224 «Технології медичної діагностики та лікування»

РОЗГЛЯНУТО
на засіданні Ради Студентського
самоврядування факультету

Протокол № 01/06
від « 01 » 06 2021 р.

РОЗГЛЯНУТО
на засіданні Вченої ради
факультету

Протокол № 9
від « 01 » 06 2021 р.

Запоріжжя
2021

1. Загальна інформація про викладачів:

Разнатовська Олена Миколаївна – д.мед.н., професор, завідувач кафедри фтизіатрії і пульмонології, raznatovskaya@zsmu.zp.ua.

Шальмін Олександр Самуїлович – д.мед.н., професор, професор кафедри фтизіатрії і пульмонології.

Ясінський Роман Миколайович – к.мед.н., доцент, доцент кафедри фтизіатрії і пульмонології, phthisiologist@gmail.com.

Растворов Олександр Анатолійович к.мед.н., доцент, доцент кафедри фтизіатрії і пульмонології, alexanrastvorov@gmail.com.

Мирончук Юлія Валеріївна – асистент кафедри фтизіатрії і пульмонології, yashmayulya92@gmail.com.

Сагайдак Тетяна костянтинівна – асистент кафедри фтизіатрії і пульмонології, t.sahaydak.zp@gmail.com.

2. Назва навчальної дисципліни і кількість кредитів:

«Фтизіатрія з оцінкою результатів досліджень», 3 кредити ЄКТС.

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Вивчення здійснюється протягом 6-го на 3 курсі навчання, кафедра фтизіатрії і пульмонології Запорізького державного медичного університету.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити: медична біологія, медична та біологічна фізика, медична хімія, біоорганічна хімія, анатомія людини, нормальна фізіологія, основи фармакології з медичною рецептурою, внутрішня медицини, пропедевтика педіатрії, інфекційні хвороби, епідеміологія, лабораторна служба, патоморфологія, патофізіологія, внутрішня медицина з оцінкою результатів досліджень, інфекційні хвороби з оцінкою результатів досліджень, гістологія, цитологія та ембріологія, клінічна лабораторна діагностика, біологічна та клінічна хімія, мікробіологія, вірусологія та імунологія з мікробіологічною діагностикою, клінічна мікробіологія.

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1. Призначення навчальної дисципліни

Теоретичні основи і практичні підходи до виявлення, діагностики, лікування та профілактики туберкульозу.

5.2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Підготовка «Лаборанта медицини» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти України галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 224 «Технології медичної діагностики та лікування» згідно з професійними вимогами до випускників медичних закладів вищої освіти.

5.3 Завдання вивчення дисципліни

По завершенню вивчення дисципліни студент має:

знати: основні показники, що характеризують епідемічну ситуацію з туберкульозу у світі та Україні; основні підходи до виявлення та діагностики туберкульозу; діагностичні алгоритми для встановлення діагнозу туберкульозу; основні принципи лікування хворих на туберкульоз; основи інфекційного контролю та профілактики туберкульозу;

вміти: проводити скринінгове опитування стосовно симптомів, що можуть свідчити про туберкульоз; складати маршрут пацієнтів з симптомами, що можуть свідчити про туберкульоз, на етапі первинної медичної допомоги; визначати групи ризику туберкульозу;

здатен продемонструвати: методику збору мокротиння; правильне користування засобами індивідуального захисту органів дихання; проведення і інтерпретацію туберкулінової шкірної проби;

володіти навичками: інтерпретації тесту гальмування вивільнення інтерферону, результатів дослідження мокротиння за методом мазка, культурального дослідження і молекулярно-генетичних тестів, тесту LF-LAM; інтерпретації оглядової рентгенограми легень і комп'ютерної томограми з симптомами, що можуть свідчити про туберкульоз;

самостійно вирішувати: та організовувати заходи інфекційного контролю туберкульозної інфекції на робочому місці; застосовувати алгоритм обстеження хворих, що можуть свідчити про туберкульоз.

5.4. Зміст навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни складається із 5 розділів:

Розділ 1. Загальні питання фтизіатрії. Організація протидії захворюванню на туберкульоз в Україні. Виявлення і діагностика туберкульозу.

Розділ 2. Лікування та профілактика туберкульозу.

Розділ 3. Первинні та вторинні форми туберкульозу.

Розділ 4. Туберкульоз легень у поєднанні з іншими захворюваннями та станами. Невідкладні стани у фтизіатрії і пульмонології.

Розділ 5. Організація роботи бактеріологічної лабораторії протитуберкульозної служб.

6. План вивчення навчальної дисципліни

Види навчальних занять: лекція, практичне, консультація.

Форми навчання: денна.

Методи навчання: словесний, пояснювально-демонстраційний, репродуктивний, дослідницький, метод проблемного викладання.

Методи контролю: тестування та бліц-опитування; розв'язування ситуаційних задач; оцінка і трактування клініко-лабораторних та інструментальних обстежень; питання до поточного контролю і диференційного заліку; контроль практичних навичок.

Форми підсумкового контролю: диференційований залік.

Засоби діагностики успішності навчання: індивідуальні завдання, презентації, питання для поточного контролю, тести, задачі, практичні навички, питання для диференційованого заліку.

Мова навчання: українська.

7. Самостійна робота студента

- 1) Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та оволодіння практичними навичками (24 годин).
- 2) Опрацювання тем, що не входять до плану аудиторних занять – онлайн курс (15 годин).
- 3) Індивідуальна СРС (15 години).
- 4) Підготовка до диференційованого заліку (4 годин).

8. Список літератури

8.1. Обов'язкова література:

- 1) Фтизіатрія: національний підручник / В.І. Петренко, Л.Д. Тодоріко, Л.А. Грищук, .. О.С. Шальмін та ін.. - К.: ВСВ «Медицина», 2015. – 472 с.
- 2) Позалегеновий і міліарний туберкульоз у хворих на коінфекцію туберкульоз/ВІЛ : навчальний посібник / Петренко В.І., Долинська М.Г., Разнатовська О.М. - ТОВ «ДКС центр», 2015. – 112 с.
- 3) ТБ/ВІЛ: діагностика, лікування, профілактика : Навчальний посібник / Шальмін О.С., Разнатовська О.М., Растворов О.А., Гріцова Н.А. – Запоріжжя, 2013. – 112 с.
- 4) Паліативна та хоспісна допомога хворим на туберкульоз : навчальний посібник для студентів вищих для студентів вищих навчальних медичних закладів IV рівня акредитації, лікарів-інтернів за спеціальностями «фтизіатрія», «загальна практика – сімейна медицина», «внутрішні хвороби», «інфекційні хвороби» / Ю.І. Фещенко, В.М. Князевич, О.М. Разнатовська, Н.А. Гріцова. – Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина». – Київ, 2017. – 126 с.
- 5) Фтизіатрія : навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів вищих навчальних медичних закладів освіти IV рівня акредитації зі спеціальності «6.120102 – Лабораторна діагностика» підготовки «Бакалавр» при підготовці до практичних занять / О.М. Разнатовська. – Запоріжжя [ЗДМУ], 2017. – 128 с.
- 6) Фтизіатрія : навчальний посібник для самостійної позааудиторної роботи студентів вищих медичних закладів освіти зі спеціальності «Технології медичної діагностики», спеціалізації «Лабораторна діагностика» («Бакалавр») при підготовці до практичних занять / О.М. Разнатовська. – Запоріжжя [ЗДМУ], 2016. – 148 с.

8.2. Додаткова література:

- 1) Стандарт інфекційного контролю для закладів охорони здоров'я, що надають допомогу хворим на туберкульоз: наказ МОЗ України від 01.02.2019 р. № 287.
- 2) Стандарти охорони здоров'я при туберкульозі: наказ МОЗ України від 25.02.2020 р. №

530.

- 3) Туберкульоз в Україні: Аналітично-статистичний довідник/ ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України». – К., 2018. – 78 с.
- 4) Календарь профілактичних щеплень в Україні (затверджений наказом МОЗ України від 16 вересня 2011 р. № 595 (у редакції наказ МОЗ України від 18.05.2018 № 947).
- 5) Про затвердження Інструкції з мікробіологічної діагностики туберкульозу: наказ МОЗ України від 27.06.2019 № 1462.
- 6) Стандарти бактеріологічної діагностики туберкульозу в лабораторіях протитуберкульозних закладів України: навчальний посібник для фахівців бактеріологічних лабораторій закладів протитуберкульозної служби України / О.А. Журило, А.І. Барбова, Т.Г. Глушкевич, Л.В. Третьякова. – Київ, 2012. – 188 с.
- 7) Порядок використання молекулярно-генетичних методів у лабораторіях з діагностики туберкульозу в Україні: методичні рекомендації / А.І. Барбова [та ін.]. – К., 2014. – 17 с.
- 8) Алгоритм діагностики хіміорезистентного туберкульозу з комплексним використанням гено– та фенотипічних методів в бактеріологічних лабораторіях протитуберкульозних закладів України: методичні рекомендації / О.А. Журило [та ін.]. – Київ, 2013. – 21 с.
- 9) World Health Organisation. WHO consolidated guidelines on drug-resistant tuberculosis treatment / WHO. Geneva: WHO. 2019. 144 p.
- 10) Latent tuberculosis infection: updated and consolidated guidelines for programmatic management. Geneva: World Health Organization; 2018. Licence: CC BY-NC-SA 3.0 IGO.

9. Контроль і оцінка результатів навчання

Види: поточний, диференційований залік, контроль володіння практичними навичками.

Методи: тестування та бліц-опитування; розв'язування ситуаційних задач; оцінка і трактування клініко-лабораторних та інструментальних обстежень; питання до поточного контролю і диференційного заліку; контроль практичних навичок.

Оцінка за дисципліну визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки диференційного заліку (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, що присвоюється студентам – 200, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 120 балів (60%), за результатами диференційованого заліку – 80 балів (40%).

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям з кожної теми та під час індивідуальної роботи викладача зі студентами. При

оцінюванні навчальної діяльності студентів необхідно надавати перевагу стандартизованим методам контролю: тестуванню, структурованим письмовим роботам, структурованому за процедурою контролю практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

ОЦІНКУ “ВІДМІННО” отримує студент, який твердо знає програмовий матеріал, глибоко його засвоїв, вичерпно, послідовно, грамотно і логічно його викладає, у відповіді якого тісно пов'язується теорія з практикою. При цьому студент не вагається з відповіддю при видозміні завдання, вільно справляється з задачами та питаннями другого та третього рівня оцінки знань, виявляє знайомство з монографічною літературою, вірно обґрунтовує прийняте рішення, володіє елементами лікарської техніки, різносторонніми навиками та прийомами виконання практичних робіт. Практичні навички виконує без помилок, вміє в професійній діяльності ефективно використовувати набуті знання.

ОЦІНКУ “ДОБРЕ” отримує студент, який знає програмовий матеріал грамотно і змістовно його викладає, який не допускає значних неточностей у відповіді на запитання, правильно використовує теоретичні положення при вирішенні практичних запитань і задач, володіє необхідними навиками і технікою їх виконання.

ОЦІНКУ “ЗАДОВІЛЬНО” отримує студент, який знає основний матеріал, але не засвоїв його деталей, допускає неточності, недостатньо правильні формулювання, порушує послідовність у викладанні програмового матеріалу і відчуває труднощі при виконанні практичних навиків або виконує їх з істотними помилками, з помилками вирішує ситуаційні задачі третього рівня контролю знань.

ОЦІНКУ “НЕЗАДОВІЛЬНО” отримує студент, який не знає значної частини програмового матеріалу, допускає значні помилки у його викладанні, невпевнено, з великими труднощами виконує практичні навички.

Бали за поточну успішність прив'язуються до середньої арифметичної оцінки за традиційною п'ятибальною системою незалежно від кількості занять в модулі. Конвертація проводиться перед диференційованим заліком.

Конвертація кількості балів з дисципліни у оцінки за шкалою ECTS

Кількість балів	Оцінка за чотирибальною шкалою
170-200	Відмінно
140-169,99	Добре
110-139,99	Задовільно
Менше 110	Незадовільно

10. Політика навчальної дисципліни

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.
- поточний контроль передбачає 100 % опитування студентів групи на практичному занятті з обов'язковим оцінюванням всіх складових елементів заняття – тестового контролю, усного опитування, вирішення ситуаційних задач, опису препаратів, рентгенограм, тощо. За кожний етап заняття студент отримує оцінку «5-4-3-2», із яких викладач визначає середню арифметичну оцінку, яку переводять у бали згідно розподілу, який проведено кафедрою на початку вивчення дисципліни. Якщо під час визначення балів за заняття середня арифметична оцінка становить «2», то це відповідає 0 кількості балів. Студент має право покращити свої знання з теми, якщо він отримав загальну оцінку «2» впродовж наступного навчального заняття, під час поточного контролю (без отримання балів).
- студент має право пропустити до 25% занять та лекцій (за годинами). Пропуски занять відпрацьовують шляхом написання реферату без оцінювання. Пропущені лекції не відпрацьовують, знання перевіряють на контрольних заходах. Якщо студент пропустив більше 25% навчальних занять разом із лекціями (за годинами), то це потребує повторного вивчення дисципліни.